

ELBLĄSKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE
im. Jana Myliusza
Societas Scientiarum Elbingensis

www.etn.elblag.pl

82-300 Elbląg ul. Św. Ducha 3-7

etn@etn.elblag.pl

Konto: Alior Bank SA O/Elbląg 23 2490 0005 0000 4500 1330 5648

Sprawozdanie z działalności
Elbląskiego Towarzystwa Naukowego im. Jana Myliusza za 2013 rok.

I. Realizacja projektu badawczego „W jakim czasie kultury żyją Polacy?”

Autorzy koncepcji: Prof. dr hab. Tomasz Szlendak (UMK) i dr hab. Prof. (UMK) Krzysztof Olechnicki

Zadanie to jest dwuletnim (realizacja w latach 2013 i 2014), ogólnopolskim projektem badań jakościowych, diagnozującym nowe formy i nowe cykle kulturalne Polaków, mierzącym oddziaływanie wielkich imprez kulturalnych, wyłapującym formy nowej rytualizacji kultury. Projekt uzupełnia również w sposób istotny wiedzę statystyczną na temat nowych sposobów uczestnictwa w kulturze. Odpowie także na pytania o to, jak polityka kulturalna państwa i na poziomie regionów może przyczynić się do powiązania uczestnictwa w kulturze z procesem upodmiotawiania społeczeństwa polskiego, czy opłaca się inwestować w nowe formy praktyk kulturowych (a jeśli tak, to jak to robić), wreszcie o to, jak pojawienie się nowych technologii umożliwiło innowacyjne działania w obszarze kultury.

Realizacja zadań zaplanowanych w 2013 roku odbyła się zgodnie z założeniami projektowymi. Wykonane zostały następujące zadania: 1. konceptualizacja badań, 2. analiza danych zastanych (desk research jako wstęp do badań terenowych), 3. dobór prób badawczych, 4. przygotowanie narzędzi do badań, 5. szkolenie badaczy terenowych, 6. badania terenowe wizualne imprez dużych - 4 imprezy, 7. badania terenowe wizualne imprez mniejszych i średnich - 4 imprezy, 8. przeprowadzenie badań cyber-etnograficznych - w 2013 roku zostały przebadane trzy subświaty: największy portal miłośników fantastyki (<http://www.gildia.pl>; <http://www.forum.gildia.pl>), miłośnicy piwa ze szczególnym uwzględnieniem domowych browarników (<http://www.piwo.org/page/index.html>, <http://www.piwo.org/index>), sztuki plastyczne (<http://www.digart.pl/forum/>), 9. przeprowadzenie 5-ciu badań shadowigowych, 10. wykonanie 15-u wywiadów IDI wraz z transkrypcją, 11. wykonanie 10-u chronodzienników, 11. opracowanie I części analizy z badań etnograficznych i wizualnych.

Główny cel projektu, tj. diagnoza nowych wzorców aktywności Polaków, którzy po 1989 roku znaleźli się w sytuacji silnej presji konsumpcyjnej i nowego modelu czasu kulturowego zostanie osiągnięty po przeprowadzeniu działań badawczych zaplanowanych do realizacji w 2014 roku.

Projekt dofinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu *Obserwatorium Kultury*.

II. Opracowanie projektu badawczego „Raport o raportach. Wielowymiarowa i wielofunkcyjna ocena trafności, recepcji i użyteczności raportów o stanie kultury”.

Autorzy koncepcji: Prof. dr hab. Tomasz Szlendak (UMK) i dr hab. Prof. (UMK) Krzysztof Olechnicki

Wykonawcy badania:

Kierownictwo naukowe projektu i większość zespołu badawczego stanowią pracownicy Instytutu Socjologii UMK, który jako część Wydziału Humanistycznego UMK w 2013 roku otrzymał od Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych prestiżową kategorię A+, będącą wyróżniającą oceną jakości prowadzonych na nim badań naukowych.

1. prof. dr hab. Tomasz Szlendak (Instytut Socjologii UMK), współkierownik naukowy projektu
 2. dr hab. Krzysztof Olechnicki, prof. UMK (Instytut Socjologii UMK), współkierownik naukowy projektu
 3. dr hab. Arkadiusz Karwacki, prof. UMK (Instytut Socjologii UMK)
 4. dr Wojciech Goszczyński (Instytut Socjologii UMK)
 5. dr Radosław Kossakowski (Instytut Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa UG)
 6. mgr Jacek Nowiński (Biblioteka Elbląska im. Cypriana Norwida)
- Ponadto zespół doświadczonych badaczy - doktorantów IS UMK.

Termin realizacji zadania: projekt badawczy realizowany w trybie dwuletnim w 2014 roku i 2015 roku.

Główny cel projektu badawczego stanowi wykonanie zaawansowanej, wielowymiarowej i wielofunkcyjnej analizy trafności, recepcji i użyteczności ponad dwustu opracowanych do tej pory raportów z przeprowadzonych przez kilkadziesiąt zespołów badań nad stanem kultury

w Polsce, np. stanem kultury miejskiej i „prowincjonalnej”, na temat polityki kulturalnej oraz rozmaitych segmentów i obszarów polskiej kultury (teatru, muzyki, tańca, muzeów)".

W ramach projektu chcemy skonstruować listę wspólnych, potwierdzających się w tych raportach ustaleń oraz ujawniających się w nich badawczych rozbieżności. Inaczej mówiąc, ma to być konkretna metawiedza na temat tego, co o kulturze w Polsce wiemy z całą pewnością, a co pozostaje niejasne.

Przewidywane efekty zadania:

1. „Skrzynka z narzędziami” dla Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Dyrektora Narodowego Centrum Kultury, zawierająca uporządkowany zbiór sugestii będących odpowiedzią na pytania: a) jak konstruować przyszłe konkursy na badania?, b) o co w nich prosić i czego wymagać od wnioskodawców/interesantów?, c) co jest niedobadane? (lista obszarów wartych eksploracji, a dotychczas będących białymi plamami). Skrzynka zawierać będzie ugruntowany w zebranych materiale badawczym zarys procedury postępowania z powstałymi raportami (komu je posyłać, gdzie i jak dystrybuować, jakiego odzewu oczekiwać, jak sprawdzać poziom recepcji?) aby maksymalizować szanse na uzyskanie użyteczności realizowanych projektów dla konstruowania i realizacji polityki kulturalnej na poziomie centralnym i lokalnym.

2. Schemat konstruowania rekomendacji dla badaczy. Jak konstruować rekomendacje z realizowanych badań, żeby dało się z tych rekomendacji skorzystać w ramach polityki publicznej i praktyki instytucji kultury? Ramą dla wprowadzania rekomendacji będzie konieczność mierzenia się przez badaczy z trzema kluczowymi pytaniami: jak jest?, dlaczego tak jest? i co zrobić żeby poprawiać/zmieniać to, co nie działa? w odniesieniu do badanego fragmentu rzeczywistości kulturalnej. Pozwoli to na budowanie pakietu potencjalnych rozwiązań pomocnych w dokonywaniu zmian w polityce kulturalnej w Polsce.

3. „Podręczny pakiet wiedzy zunifikowanej” do wykorzystania medialnego, konferencyjnego i administracyjnego: co wiadomo o polskiej kulturze w poszczególnych jej sferach na pewno ze wszystkich raportów? W ramach pakietu znajdą się:

- aktualna i zwarta lista dotychczas opracowanych raportów (baza raportów pt. „KULTURA! – do raportu!”), z uwzględnieniem kategoryzacji opartej na kryterium eksplorowanego segmentu kultury i zasięgu terytorialnego prowadzonych eksploracji, która docelowo może być dostępna na stronie internetowej MKiDN;

- raport cząstkowy z metawiedzy o stanie kultury (wraz z prezentacją w Power Point) przynoszący wyniki analizy treści raportów i strategii kultury, czytelnie skonstruowany i łatwy do implementacji;
- raport cząstkowy z desk research i netnografii obrazujący recepcję raportów o stanie kultury;
- raport cząstkowy z jakościowych badań terenowych (FGI) obrazujący recepcję raportów wśród samych zainteresowanych, których działalność była analizowana w studiach zobrazowanych w interesujących nas raportach;

Ponadto w wyniku realizacji projektu powstanie publikacja internetowa cybermapa cytowań raportów. Cybermapa cytowań i oddziaływania raportów to elektroniczna forma prezentacji poszczególnych części raportu końcowego, przygotowana w formie aplikacji internetowej, która pozwoli zobrazować różne wymiary efektów raportów na administracyjnej mapie Polski. Cybermapa będzie pozwalała na przełączanie się pomiędzy różnymi warstwami zgromadzonej przez zespół wiedzy, takimi jak: cytowania raportów w mediach, w blogosferze, na konferencjach i innych imprezach promujących raporty i upowszechniających wiedzę na ich temat, zasięg terytorialny prowadzonych eksploracji badawczych, znajomość i wykorzystywanie raportów o stanie kultury w jednostkach publicznych i organizacjach pozarządowych zajmujących się wspieraniem, rozwojem, animacją i upowszechnianiem kultury.

Projekt otrzymał dofinansowanie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu *Obserwatorium Kultury*.

III. Opracowanie koncepcji projektu badawczego, który Towarzystwo wykona w ramach podpisanej umowy z Narodowym Centrum Kultury w Warszawie w 2014 roku – badania ilościowe zapewniające kompletność projektu badawczego „Raport o raportach. Wielowymiarowa i wielofunkcyjna ocena trafności, recepcji i użyteczności raportów o stanie kultury”.

Kierownictwo naukowe projektu: Prof. dr hab. Tomasz Szlendak (UMK) i dr hab. Prof. (UMK) Krzysztof Olechnicki

Przedmiotem umowy jest przeprowadzenie analizy oddziaływania raportów o kulturze powstałych na zlecenie Narodowego Centrum Kultury w Warszawie i Ministerstwa Kultury

i Dziedzictwa Narodowego. W ramach uzyskanego dofinansowania analizie zostaną poddane strategie kultury.

Główne zagadnienia badawcze:

- Jakiej wiedzy i informacji oczekują od raportów osoby zaangażowane w zarządzanie i animację kultury?
- Znajomość kluczowych raportów i ich ocena.
- Praca z raportami (na ile uwzględnia się wiedzę zawartą w raportach: w działaniach jednostek kultury, przy planowaniu strategicznym, przy planowaniu operacyjnym?).
- Konstrukcja techniczna raportów (jak są a jak powinny być konstruowane, czy są czytelne, czy zawierają jasne rekomendacje, czy łatwo się z nimi pracuje, co można poprawić?).
- Konstrukcja merytoryczna raportów (czy zawierają wiedzę istotną, czy zawierają wiedzę użyteczną, czy istnieje wypracowany system rekomendacji zawartych w raportach?).
- Jakie tematy, problemy zagadnienia warto jeszcze przebadać?

Efekt przedmiotu zamówienia:

Opracowanie raportu (wraz z prezentacją w Power Point) z wyników badań sondażowych na próbie urzędników samorządowych odpowiedzialnych za realizację zadań publicznych w obszarze kultury, zwierzchników instytucji kultury oraz zwierzchników organizacji III sektora działających w obszarze kultury przy wykorzystaniu techniki CATI. Wykonany zostanie telefoniczny wywiad kwestionariuszowy wspierany komputerowo (CATI) z losowo dobraną grupą 350 osób.

Odbiorcy zadania w wyniku realizacji projektu uzyskają syntetyczną i analityczną wiedzę na temat dotychczasowych dokonań badaczy, które stanowią lub powinny stanowić podstawę do budowania procesów decyzyjnych w zakresie kreowania, modernizacji i realizacji polityk kulturalnych na wszystkich szczeblach decyzyjnych zajmujących się szeroko rozumianą kulturą.

Zadanie będzie finansowane przez Narodowe Centrum Kultury w Warszawie.

IV. Opracowanie koncepcji IV Elbląskiego Forum Kulturoznawczego

IV Elbląskie Forum Kulturoznawcze (realizacja: 24-26 września 2014 roku.) odbędzie się pod hasłem „**Jak nas widzą, jak się widzimy? Polska i Polacy: wyobrażenia, wizerunki, wizje**”, a organizuje je Biblioteka Elbląska im. C. Norwida przy współpracy z Narodowym

Centrum Kultury, Elbląskim Towarzystwem Naukowym im. Jana Myliusa, Tygodnikiem „Polityka” oraz Instytutem Socjologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Forum stanowić będzie kontynuację i rozwinięcie konferencji kulturoznawczych, które odbywają się od roku 2008 w cyklu dwuletnim. Dotychczas miały miejsce trzy takie przedsięwzięcia: „Moda na obciach. Co Polacy robią z kulturą popularną” (2008), „Codziennosc kręci. Kultura codzienności, codzienność kultury” (2010), oraz „Kultura nadmiaru w czasach niedomiaru” (2012).

Panele i wystąpienia podczas Forum ogniskować się będą wokół zagadnień związanych z wizerunkiem Polski i Polaków, tego jak widzą nas inni oraz jak postrzegamy siebie sami. Zastanowimy się również nad tym, jak ten wizerunek zmieniał się w czasie. Aby dyskusja była bogata i wielowymiarowa, do udziału w niej i do wygłoszenia referatów zapraszamy osoby reprezentujące różne ośrodki akademickie i naukowe, ale także różne punkty widzenia, światopoglądy i wizje. Forum ma być, prawdziwie, miejscem wymiany myśli i integracji różnych środowisk. Ze względu na interdyscyplinarny charakter, oprócz zaproszonych gości i ekspertów, w panelach i debatach podczas Forum wezmą udział także dziennikarze, twórcy, naukowcy oraz animatorzy kultury.

W 2014 roku Elbląskie Towarzystwo Naukowe na zlecenie Narodowego Centrum Kultury zajmie się angażowaniem referentów do realizacji IV Elbląskiego Forum Kulturoznawczego.

W imieniu Zarządu

dr hab. Krzysztof Olechnicki

Prezes

Elbląskiego Towarzystwa Naukowego

im. Jana Myliusa

Jacek Nowiński

Wiceprezes

Elbląskiego Towarzystwa Naukowego

im. Jana Myliusa